

عملیات روانی و محتوای جعلی در فضای مجازی

با پیشرفت فناوری‌های هوش مصنوعی، شاهد تشدید عملیات روانی دشمن در قالب تولید تصاویر و ویدئوهای جعلی (Deepfake) هستیم. این محتواها با اهدافی کاملاً حساب شده طراحی می‌شوند تا اعتماد عمومی را تخریب و وحدت ملی را تضعیف کنند و از طرفی امنیت روانی جامعه را هدف بگیرند. پلیس فتا اعلام کرد که هر کاربر فضای مجازی باید یک سریاز هوشیار در برابر جنگ شناختی باشد، مسئولیت انتقال محتوا را جدی بگیرد و شایعه‌پراکنی ناخواسته نکند. اما شما به‌عنوان کاربران می‌توانید با انجام این کارها از وقوع آنها جلوگیری کنید:

- قبل از انتشار هر محتوایی، سندیت منبع را بررسی کنید.
- به تناقضات زمانی و مکانی در محتوا دقت کنید.
- اخبار را حتماً از رسانه‌های رسمی و معتبر پیگیری کنید.
- از سامانه‌های استعلام محتوای جعلی پلیس فتا استفاده کنید.

سرخط خبرها

- ۳۲کرمانشاهی که بر اثر حریق در یک ساختمان مسکونی ۱۱ طبقه، بین آتش گیر افتاده بودند، توسط مأموران آتش‌نشانی نجات یافتند. ۲ نفر از آنها بر اثر دودگرفتگی روانه بیمارستان شدند.
- سید جواد ایلائی، دادستان عمومی و انقلاب بجنورد از دستگیری ۲ جاسوس که با تشویش آذهان عمومی و مخابره اطلاعات کشور به دشمن قصد برهم زدن امنیت عمومی را داشتند، خبر داد.
- ۳باند سرقت و تساییل داخل خودرو، سیم و کابل‌های مخابراتی که ۱۳۳ فقره سرقت را رقم زده بودند، توسط پلیس همدان با دستگیری سارقان متهم دست.
- تصادف ۲ خودروی پژو پارس و روآ در جاده اردبیل به شهرستان کوثر در استان اردبیل ۳کشته و هصدوم بر جای گذاشت.

طلب ۱۰میلیون مترمکعبی «بختگان»

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان فارس از بهاسازی ۳۰میلیون مترمکعب از حقایه تالاب بختگان در ۱۸ خرداد خبر داد و تأکید کرد که با وجود مصوبه ۴۰میلیون مترمکعبی، تالاب هنوز ۱۰ میلیون مترمکعب آب طلب دارد. لیلا تاج‌گردون در گفت‌وگو با همشهری خواستار رعایت اولویت قانونی محیط‌زیست در تخصیص منابع آبی شد و اعلام کرد: بخشی از حقایه تالاب بختگان از سد درودزن رهاسازی نشد. در این مرحله قرار بود ۴۰ میلیون مترمکعب رهاسازی شود، اما در نهایت ۳۰میلیون مترمکعب رها و درجه سد بسته شد؛ بنابراین تالاب بختگان هنوز ۱۰ میلیون مترمکعب آب از حقایه ۱۳۹۸سال پیش از سد درودزن طلب دارد. مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان فارس گفت: کارشناسی دقیق درباره تأثیر این رهاسازی بر رطوبت بستر تالاب که برای کاهش خیزش گردوغبار بسیار ضروری است، هنوز انجام نشده و طی دو، سه روز آینده و پس از بررسی نهایی، اعلام می‌شود.

عکس خبر

مجسمه داریوش در سنگر شنی

یکی از تصاویر پرمخاطب این روزها، مجسمه داریوش در موزه ملی ایران است که برای جلوگیری از آسیب‌های احتمالی ناشی از جنگ تحمیلی اسرائیل، با عایق ضدحرارت و گونی‌های شن محافظت شده است.

تکذیب دستگیری متجاوزان در مرز

دفتر سخنگوی قراخبر درگیری مرزبانان با متجاوزان در مرزهای غربی و شرقی کشور را تکذیب کرد. پیش از این به نقل از فرمانده مرزبانی گزارش شده بود که مرزبانان مستقر در نوار صفر مرزی با شناسایی گروه‌های متجاوز که قصد ورود به کشور را داشتند و در جریان درگیری مسلحانه با آنها، ۶۳نفر را دستگیر کرده‌اند.

شهادت سردار رسانه‌ای

سرتیپ دوم مهدی نعمتی، معاون فرهنگی اجتماعی سازمان اطلاعات قراچا و از فعالان برجسته رسانه‌ای پلیس، در جریان حمله وحشیانه رژیم صهیونیستی به شهادت رسید. شهید نعمتی مدتی به‌عنوان مدافع حرم در کنار سردار شهید حاج قاسم سلیمانی جنگید و مدال جانباز مدافع حرم را نیز بر سینه داشت.

اولیای دم به احترام ماه محرم، قاتل را بخشیدند

بخشش قاتلی که فرشته نجات شد

قصاص

سروش بعد از مدتی در دادگاه کیفری استان فارس محاکمه و به قصاص محکوم شد؛ هر چند به حکم اعتراض کرد و پرونده به دیوان عالی کشور فرستاده شد، اما قصاص دیوان، مهر تأیید بر این حکم زدند و شمارش معکوس برای قصاص قاتل آغاز شد، اما چندی پیش اتفاق عجیبی رقم خورد که موجب شد اولیای دم از قصاص قاتل، گذشت کنند.

۲۰ساعت بعد

در ادامه تحقیقات، هویت مقتول نیز به‌دست آمد؛ او دختری ۲۳ساله به نام سارا بود که به گفته خانوادهاش آخرین بار با یکی از دوستانش قرار داشته و خانه را ترک کرده بود. در حالی که تحقیقات برای کشف اسرار این جنایت مرمرز ادامه داشت، ۲۰ساعت بعد پسری جوان به نام سروش راهی اداره پلیس شد و اعتراف کرد که قاتل ساراست و ناخواسته دست به این جنایت زده است.

شکست عشقی

متهم که ۲۸ساله بود، درباره جزئیات قتل دختر جوان گفت: حدود یک سال قبل با سارا آشنا شدم. مدتی که از آشنایی ما گذشت به یکدیگر علاقه‌مند شدیم و تصمیم گرفتیم که با هم ازدواج کنیم، اما این اواخر رفتارهای سارا تغییر کرده بود و دیگر مرا نمی‌خواست. او ادامه داد: روز حادثه با سارا قرار گذاشتم تا با یکدیگر صحبت کنیم. وقتی سوار ماشین من شد، گفت باید به این رابطه پایان بدهیم. گفت دیگر حاضر نیست با من ازدواج کند و حرف‌های او موجب شد تا من به‌شدت عصبانی شوم. وی گفت: نتوانستم خشمم را کنترل کنم و ناخواسته دستم را روی گلوئی او قرار دادم تا بی‌جان شد. با این حال فکر نمی‌کردم جان بخته‌است و به همین دلیل در چند قدمی بیمارستان رهایش کردم به امید اینکه نجات پیدا کند، اما او زنده نماند.

گزارش محمدجعفری روزنامه‌نگار

قاتلی محکوم به قصاص که در زندان مانع وقوع جنایتی دیگر شده بود، به احترام ماه محرم از سوی اولیای دم بخشیده شد. به گزارش همشهری، این پرونده بیست و یکم دی‌ماه سال ۹۸ورق خورد. آن روز به پلیس یکی از شهرهای استان فارس خبر رسید که دختری جوان به قتل رسیده است. پیکر بی‌جان دختر جوان در چند متری بیمارستانی رها شده بود که توسط رهگذران به بیمارستان انتقال یافت، اما او نفس نمی‌کشید و قلبش از تپش ایستاده بود. پزشکان نیز اعلام کردند که او بر اثر خفگی جان باخته و به قتل رسیده است. در این شرایط کار آگاهان جنایی به بررسی دوربین‌های مداربسته‌ای که در اطراف بیمارستان وجود داشت پرداختند و مشخص شد که راننده خودروی پراید پس از توقف کنار خیابان، پیکر بی‌جان او را در چند قدمی بیمارستان رها کرده و سپس متواری شده است.

نقشه ناتمام قتل در زندان

قربا بود سروش پای چوبه دار برود و قصاص شود، اما چند روز قبل متوجه شد که یکی از همبندی‌هایش به نام مجید قرار است یکی از زندانیان را به قتل برساند. او با پادر میانی مانع قتل شد و این خبر به گوش اولیای دم رسید. همین موجب شد تا پدر و مادر سارا به خاطر رضای خدا و حرمت ماه محرم، سروش، قاتل دخترشان را ببخشند. به این ترتیب سروش از مجازات قصاص رهایی یافت. او گفت: از روزی که ناخواسته مرتکب قتل شده و به زندان افتاده‌ام، هر پنجشنبه به نیت شادی روح سارا، خیرات بخش می‌کردم. برایش نماز می‌خواندم.

بی‌احتیاطی در مرغداری، جنگل‌ها را به آتش کشید

یاسم خان محمدیان، مدیرکل منابع طبیعی ایلام، تسهل‌انگاری در محوطه یک واحد مرغداری، منجر به آتش‌سوزی در جنگل‌ها، مراتع و زمین‌های کشاورزی اطراف روستای «چماو» از توابع شهرستان مهران شد. با تلاش نیروهای منابع طبیعی ومدیریت بحران، آتش‌سوزی به‌طور کامل مهار شد.

در اصل «چایینه» نوعی سبک عزاداری زنان عرب عراقی است که به شیوه‌ها و اسامی مختلف در مناطق عرب‌نشین خاورمیانه مرسوم است. «چایینه»، «چایینه»، «ملایه» و «لطم» همه نام‌های این آیین است

ذکر مصیبت با مدیحه‌سرایی

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی ایلام درباره شکل اجرای چایینه توضیح می‌دهد: «از آغاز مراسم، زن مداح که ملایه نام دارد، مدیحه‌سرایی را آغاز می‌کند. زنان، دایره‌وار گرد هم می‌چرخند و هم‌زمان با خواندن اشعار آیینی در حرکتی نامدین از همدردی و سوگو با ۲دست بر پیشانی خود می‌کوبند. ذکر مصیبت یاران امام حسین(ع) با زبانی ساده و عمیق در میان جمع جاری می‌شود. فراد شریفی به ثبت ملی این آیین کهن مذهبی در فهرست میراث ناملموس ایران در سال ۱۳۹۸هم اشاره می‌کند و می‌گوید: «آنچه چایینه را زنده نگه داشته، شور نسل جوان است که همچنان با حرارت و اشتیاق در کنار مادرانشان در این آیین شرکت می‌کنند و آن را ادامه می‌دهند.»

آیین مرادانه ایلامی‌ها

در مقابل «چایینه» ایلامی‌ها یک رسم مرادانه هم برای روایت عاشورا دارند. آیین «چمر» که بیشتر در میان عشایر در ایلام، کرمانشاه و لرستان بر گزار می‌شود، معمولاً در این آیین مردان میدان دار هستند و زنان همراهی کننده. در این آیین موسیقی «چمر» با سسرتا و دهل اجرا می‌شود و اهالی ایلام و روستاهای ایلام در محلی پنهان «چمرجا» جمع می‌شوند و همراه با نوای ساز و دهل و آواز همسران رقص سوگوار و عزا به‌جا می‌آورند. زنان هم در حاشیه، عزاداری خود را انجام می‌دهند و «مور» (شعرهایی وزین با ۲۸زبانه) می‌خوانند.

چایینه؛ روایت مادرانه کربلا

زنان ایلامی، عاشورا را به زبان متفاوتی روایت می‌کنند

می‌ریزند، بر پیشانی می‌کوبند و داستان کربلا را با زبان خاص خود بازگو می‌کنند. نام این آیین «چایینه» است؛ مراسمی ویژه و زنانه که نسل به‌نسل از مادران به دختران رسیده و هنوز به شور خاصی در خانه‌ها و حسینیه‌ها بر پا می‌شود.

مجید جباری روزنامه‌نگار

در شهرهای استان ایلام به‌ویژه دهلران و مهران هر سال با فرا رسیدن محرم، زنان محلی دور هم حلقه می‌زنند، اشک

بازسازی واقعه کربلا

آیین چایینه، بازسازی کاملی است از واقعه کربلا، با زبانی زنانه. آیین نمایشی و سوگنامه زنده که توسط زنانی روایت می‌شود که هم عزادار و هم بازیگر صحنه‌اند. اوج این مراسم، روز هفتم محرم با ورود «عروس قاسم» -رقسم می‌خورد، دختری جوان با لباس سفید وارد جمع می‌شود. فضای مراسم لحظه‌ای رنگ شادی می‌گیرد، اما نگاهان با اعلام شهادت قاسم، داماد کربلا همه‌چیز دگرگون می‌شود. شمع‌ها خاموش، چادر سیاه بر سر عروس انداخته می‌شود و ششوبن و ماتم، جمع زنان را فرا می‌گیرد. این نقطه، لحظه انفجار اندوه است و تنها در «چایینه» می‌توان آن را تجربه کرد. اشعار این آیین، اغلب خطاب به حضرت زینب(س) خوانده می‌شود و با زمزمه جاسنوس «عمه، عمتی...» به پایان می‌رسد.

یک روایت مادرانه

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی ایلام درباره آیین آیین می‌گوید: «چایینه یکی از کهن‌ترین رسوم سوگوار و زنانه در ایران است که بیشتر در شهرهای دهلران و مهران و همچنین در میان زنان عرب و مردم جنوب ایلام رواج دارد. این مراسم، آمیخته‌ای از مذهب، فرهنگ محلی و آیین‌های زنانه است که در تاسوعا و عاشورا به شکل متفاوتی بر گزار می‌شود.» فراد شریفی در گفت‌وگو با همشهری می‌افزاید: «آنچه چایینه را از دیگر آیین‌های سوگوار متمایز می‌کند، شیوه اجرای آن است که یک واقعه حماسی را به زبان زنانه، حس مادرانه و روایت محلی بیان می‌کند. آیین آیین نه تنها در حسینیه‌ها که در خانه‌های مردم هم بر گزار می‌شود.»

میراث

تهدیدهای پنهان

علیه حافظه تاریخی بشر

میراث جهانی اصفهان این بار براساس اظهارات غیرمستولانه افاتل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر سر زبان‌ها افتاده ادعایی که می‌گفت ذخایر اورانیوم در مکان‌های باستانی اصفهان پنهان شده است. به گزارش همشهری، محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه پیشین کشور به اظهارات غیرمستولانه و گزارش جعلی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی واکنش نشان داد و عنوان کرد: «پس از آنکه گروسی با گزارش بی‌اساس در کشتار بی‌گناهان مشارکت کرد، اکنون با خیال‌بافی بی‌بروایش پیرامون مخفی شدن اورانیوم با غنای بالا در اماکن میراث جهانی در اصفهان زمینه‌ساز یک جنایت دیگر شده است. آژانس باید خود را از این ننگ خلاص کند.» نایب‌رئیس دوم فرانکسیون میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی مجلس شورای اسلامی ادعای افاتل گروسی را دروغین خواند و به همشهری گفت: «افاتل گروسی با گرایشات جهت‌دار و دروغ‌هایی که می‌گوید عملاً زمینه تجاوز به ایران را فراهم کرد و حالا هم دروغی دیگر می‌گوید.» مصطفی نخعی افزود: «بحث میراث فرهنگی که به میان می‌آید، بخشی از نمادهای تمدن چندین هزار ساله ایران هم مطرح می‌شود که ارزش آن غیرقابل انکار است. به‌نظر می‌رسد دشمن تجاوزگر با تمدن غنی ایران زمین مشکل دارد و به‌دنبال توسعه فرهنگ غربی و تمدن‌ناشنه غربی خود است.» نخعی ادامه داد: «میراث جهانی ما در اصفهان، به‌دوران ایران باستان و ایران اسلامی برمی‌گردد و دشمن چشم‌ندارد این مظاهر را ببیند و دنبال پنهان‌جویی است. حالا میراث فرهنگی را در جنگ روانی و توجیه اقدامات کتفی خود قرار داده است.»

واکنش وزارت میراث فرهنگی به یک اتهام

برای انجام اقدام فوری و مؤثر حفاظت از میراث فرهنگی و طبیعی ایران در برابر تهدیدات ناشی از تجاوزات نظامی اخیر، نامه‌ای رسمی به امضای سیدرضا صالحی‌امیری، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی ایران به آدری آزولای، دبیرکل سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) ارسال شد. در این نامه با استناد به کنوانسیون ۱۹۵۴لاهی (حمایت از اموال فرهنگی در زمان جنگ) و کنوانسیون ۱۹۷۲حمایت از میراث جهانی، بر مسئولیت یونسکو و جامعه بین‌المللی در حفظ میراث فرهنگی کشور تأکید شده است.

در بخشی از این نامه آمده است: «براساس آمارهای رسمی، ایران میزبان بیش از ۴۰هزار اثر ثبت‌شده ملی و ۲۸اثرپرونده ثبت جهانی شامل بیش از ۱۰۰امکان تاریخی، طبیعی و فرهنگی است.»